

ФІЛД ВІЯВЛЯЄ ІМЕНА РУЧИТЕЛІВ ЗА КОМУНІСТІВ

Нью Йорк, 9 серпня. — Стейт-овий банків департамент повідомляє, що Фредерік Вандербілт Філд, який як завіда-тель організації, званої Кон-грес Громадянських Прав, від-буває кару тюрми за непослух суду, передав згаданому де-партаментові книжки й прото-коли цієї організації, скільки вони стосуються фонду, з яко-го були складені поруки за комуністів, що втікли від ка-ри тюрми. Досі пропало з цього фонду \$23,500 складених за Гергарда Айслера, який у-тік з Америки до Німеччини в 1949 р., і \$80,000, складених за чотирьох членів Америк-ського Політбюро, які не яви-лися відсиджувати кару тюр-мою, призначену їм федераль-ним судом за змову для на-сильного повалення америк-ського уряду.

Книжки, які передав Філд стейт-овому банків департа-ментові, вказують, що з д-нем 31 грудня 1950 р. цей фонд був несплачений, бо його актив становив \$876,000 а бор-ги \$880,000. До фонду, з яко-го Конгрес Громадянських Прав виплачував поруку за арештованих комуністів, вкла-ди свої гроші 4,000 осіб, яких імена подані в книжках. Ці імена будуть своєчасно оголо-шені, коли суд переведе слід-ство, чи вкладчики не знають, куди втікли арештовані, за яких була складена порука. Філд та інші завідувачі фон-ду дістали від стейт-ового ко-місара Банків заповнення, що не будуть притягнені до судо-вої відповідальності, коли ви-дадуть книжки, що їх вони відмовилися видати федераль-ному суду і тому всі потрапи-ли в тюрму за непослух. Стейт-овий банків департа-мент хоче перевірити, якою мірою Конгрес Громадянських Прав поламав закони, коли приймав вкладки на ошадність без дозволу стейт-ової влади.

АЧЕСОН ПЕРЕДБАЧУЄ АКЦІЮ МОСКВИ ПРОТИ ДОГОВОРУ З ЯПОНІЄЮ

Вашингтон. Державний се-кретар Дін Ачесон заявив, що со-ветська пропозиція щодо окремого договору п'ятиох ве-ликодержав, повторену в ос-татньому листі Шверника до президента Трумана та в резо-люції Президії Верховної Ра-до СРСР у відповідь на резо-люцію американського Кон-гресу, він вважає першим кро-ком в цілому ряді сподіваних со-ветських пропагандивних за-ходів проти мирового догово-ру з Японією, підпис якого за-повіднено вже на наступний місяць в Сан Франсіско. Ачес-он рахується з можливістю, що Совети намагатимуться са-ботувати цей договір. Відпові-даючи на запити кореспондент-ів на пресовій конференції від-носно советської відповіді на конгресову резолюцію і лист президента Трумана та їх проголошення після одного місяця тасмничої мовчанки, державний секретар заявив, що цей советський поведінки в жадному разі не можна вва-жати за будь-яку основну змі-ну в советській політиці, твер-дячи, що „залізна заслона за-лишиться головною перешко-дою в намаганнях досягнути цей мир, що полегшив би на-пруження в умах народів в ці-лому світі“. Відповідаючи без-посередньо на советську про-позицію договору між п'яти великодержавами Ачесон за-питував: „Чому тільки п'ять держав? Ми вже маємо миро-вий договір не тільки між п'я-ти великодержавами, але шіст-десяти країнами, що підписа-ли чартер Об'єднаних Націй“. Проголошення Советами аме-риканської резолюції вважає державний секретар за факт, до якого Москва змушена об-ставинами, зокрема широким розголосенням цих докумен-тів західною пропагандою. „Що в таких обставинах ви зробили б: сидіти б на тих до-кументах чи проголосили б їх?“ — відповів державний секретар Ачесон запитом в за-пит одного з кореспондентів.

Вашингтон. Державний де-партамент повідомив, що в дні 1-го вересня буде підписаний у Сан Франсіско договір вза-ємної оборони на Тихому оке-ані між Злученими Держав-ми, Австралією і Новою Зеландією. Договір підпишуть міністри закордонних справ, що приїдуть до Сан Франсіско на конференцію в справі миро-вого договору з Японією. Переговори в справі цього до-говору взаємної оборони на Паціфіку започатковано ще в квітні і президент Труман на-звав його „одним з цілого ря-ду заходів для скріплення фабрики миру“. Договір, що буде підписаний в рамках чартеру Об'єднаних Націй, пе-редбачує спільне порозуміння і спільну акцію на випадок кожної загрози на тому про-сторі.

ЗАПОВІДАЮТЬ ДОГОВІР ВЗАЄМНОЇ ОБОРОНИ НА ПАЦИФІКУ

Вашингтон, 8 серпня. — Адміністрація Трумана звер-нулася до Конгресу признати \$307,000,000 на допомогу китайським націоналістичним збройним силам Чан Кай-ші на острові Формоза. Ці гроші мали б причинитися до пов-ного озброєння і модерного устаткування армії китайсь-ких націоналістів на 25-30 диві-зій. Плян передбачає посла-ти туди гармати, амуніцію, танки, авіацію, а може й літа-ки. Таке додання, передає Конгресові департаментом стейту, вказує на цілковиту зміну ставлення американсь-кого уряду до китайських справ. Ще 18 місяців тому през. Труман заявив, що „Злу-чені Держави не дадуть ані військової допомоги ані не бу-дуть доряджувати силами на Формозі“. Урядові кола пося-нують що перемену нападком комуністів на Корею. Цю справу реферував на закрито-му засіданні сенатської комісії закордонних справ асистент секретаря стейту Дін Роск. Він твердив, що фонди для Чан Кай-ші призначені на оборону Формози проти напа-ду комуністів з китайського суходолу.

ДЕПАРТАМЕНТ СТЕЙТУ ВИМАГАЄ 300 МИЛЬОНІВ ДЛЯ ЧАН КАЙ-ШІ

Вашингтон, 8 серпня. — Адміністрація Трумана звер-нулася до Конгресу признати \$307,000,000 на допомогу китайським націоналістичним збройним силам Чан Кай-ші на острові Формоза. Ці гроші мали б причинитися до пов-ного озброєння і модерного устаткування армії китайсь-ких націоналістів на 25-30 диві-зій. Плян передбачає посла-ти туди гармати, амуніцію, танки, авіацію, а може й літа-ки. Таке додання, передає Конгресові департаментом стейту, вказує на цілковиту зміну ставлення американсь-кого уряду до китайських справ. Ще 18 місяців тому през. Труман заявив, що „Злу-чені Держави не дадуть ані військової допомоги ані не бу-дуть доряджувати силами на Формозі“. Урядові кола пося-нують що перемену нападком комуністів на Корею. Цю справу реферував на закрито-му засіданні сенатської комісії закордонних справ асистент секретаря стейту Дін Роск. Він твердив, що фонди для Чан Кай-ші призначені на оборону Формози проти напа-ду комуністів з китайського суходолу.

238 КОМСОМОЛЬЦІВ ВЖЕ ВТЄКЛО НА ЗАХІД

Берлін. Користаючи зі сво-го побуту на „святий мир“ в со-ветському секторі Берліна, до-сі вже 238 учасників тої ко-мсомольської імпрези втекло на Захід. Це тільки ті, що вте-кли і зголосилися до місцевих властей, прохаючи азилу, як для політичних втікачів. Проте, західно-німецька поліція здо-гадується, що 500 інших вте-кли і не зголосилися, побо-юючись видачі Советам. Між втікачами переважно німці, хоча між ними, що прохали азилу, було вже теж двох по-ляків, двох чехів і двох бол-гар. Учасники фестивалю, не-пятаючи дозволу поліції, за-ливають західні сектори Бер-ліна та з інтересом пригляда-ються „гнилому Заходові“, милуючись новими кримі-нами та всілякими ласощами, на які без обмежень може до-зволити собі кожний, що має гроші. Американський Дім і Американський Ін формация-ний Осередок відвідало тільки впродовж одного дня 3,518 о-сіб, в цьому більша частина цих „комсомольців“.

ЖОРСТОКІ ЗАКОНИ ПРОТИ ЗЕМЛЕВЛАСНИКІВ В КИТАЮ

Гонг Конг. Комуно-китай-ські власті п'ятиох найбіль-ших провінцій видали в остан-ньому драконські закони про-ти всіх більших і менших зем-левласників, майже цілком відбираючи їм не тільки їхню власність, але й їхні громадян-ські права та практично засу-джаючи їх на „ліквідацію, як клас“. На підставі нових роз-порядків всі колишні земле-власники мають перебувати під постійною контролею ро-бітників, без будь-яких гро-мадянських прав та під по-стійною загрозою окремих по-карань. Це відноситься до зем-левласників і їх родин. Землю від них вже відібрано, так са-мо весь господарський реме-ант. Вони самі і їх родини зобов'язані тепер працювати на гірських уловинах на тій землі, що колись була їх влас-ністю. Репресії проти селян доведено до того, що їм не можна без окремого дозволу ані виїздити зі своєї місцевос-ті, ані нікого приймати в своїх домах. Велика частина земе-левласників і селян вже була зліквідована не тільки „як клас“, але й як живі істоти, бо їх розстріляно.

МАЛО НАДІЄ УНИКНУТИ ВІЙНИ

Вашингтон. — Конгресмен Джордж Г. Магон, демократ з Техасу, голова комісії фондів Палати Репрезентантів, зая-вив, що тепер є „тільки міні-мальна надія“ на уникнення цілковитої війни з Росією, я-ка може тривати десять років і знищити значну частину су-часної цивілізації. Ці погляди висловив Магон у повній па-латі на початку дискусії про ухвалу \$56,062,405,890 на вій-ськовий бюджет біжучого скарбового року.

ЧЕРВОНІ ДАЮТЬ ВИМАГАНІ АЛІЯНТАМИ ГАРАНТІЇ ДЛЯ ПРОДОВЖУВАННЯ ПЕРЕГОВОРІВ

Пейнінське радіо передало позитивну відповідь на догадання ген. Ріджвейа. Токіо. — У відповідь на заяву ген. Ріджвейа, альянтського головного командувача на Далекому Сході, що альянтська делегація продовжуватиме свої переговори з червоними тільки тоді, як одержить повну гарантію неутраляції Каесонгу, де відбуваються переговори, — комуно-китайська радіовисільня в Пейнінгу передала сьогодні рано повідомлення командан-тів північно-кореїських і кому-но-китайських військ, в якій дається вимагана гарантія та пропонується продовження переговорів. Ген. Ріджвей поставив свою вимогу минулої суботи, як перед очима альянт-ської делегації в Каесонг пе-ремаршувала компанія кому-но-китайських військ в по-вному озброєнні. Ген. Ріджвей негайно відкликав свою деле-гацію та повідомив червоних, що він вишле її на дальші пе-реговори тільки тоді, як діста-не відповідне виправдання ви-падку та заповнення, що він більше не повториться. Черво-ні в першій відповіді виправда-лися, обіцяючи провирити ви-падок, а тепер дали вимагана альянтами гарантія, що він бі-льше не повториться. Ген. Рі-джвей в своєму останньому по-відомленні до червоних коман-дантів твердив, що на випадок повторення випадку, він вва-жатиме його за тенденційне зірвання переговорів з черво-ного боку. Червоні команданти в своїй останній відповіді, якої очікувано вже від трьох днів дали вимагана заповнення, по-відомляючи рівночасно, що во-ни не бачать причин, чому пе-реговори в справі перемір'я не могли б продовжуватися. З а-льянтського боку ще не пові-домлено чи й коли альянтська делегація вийде знову до Ка-есонг на переговори. Впродовж тижня ця делегація була в То-кіо на окремій конференції з ген. Ріджвейом і від двох днів вона знову перебуває в своїй „мировій квартирі“ біля Ка-есонг в Кореї, очікуючи даль-ших доручень. Загально споді-ються, що переговори почнуть-ся знову в найближчому часі, можливо вже завтра. Самі пе-реговори, перед їх хваленим перерванням, були застримли на „мертвій точці“ суперечли-стей щодо демаркаційної лінії, бо альянти домагаються, щоб вона була встановлена на те-перішній лінії фронту, тоді ко-ли комуністи бажали б вста-новити її на 38-мій паралелі. —

ГЕН. МЕТЬЮ В. РІДЖВЕЙ, альянтський головний командувач на Далекому Сході, в поїзку залишив свою голову квартиру в Токіо після конференції зі своїм штабом, у якій було пе-рераховано переговори в Каесонг, домагаючись окремих комуністичних гарантія щодо абсолютної неутраляції місця переговорів.

ПОГАНА ПОГОДА ПРИЧИНОЮ ДАЛЬШОГО ОБМЕЖЕННЯ БОЇВ НА ФРОНТІ

Токіо. — Погана погода ще тільки при допомозі радару. В альянтській армії відозва-ються, що обставину поганой погоди може використати ворог для непомітного підтягнен-ня своїх сил та розбудови свого фронту для евант даль-шого нападу. Погана пого-да в нічому не обмежувала ті-льки акції воєнних кораблів, — що з однаковою силою бомбар-дували прибережні шляхи по-стачання та споруди ворожих портів. Проте, наслідків бомбар-дування не можна було спо-стерігати. Обмежена патрульна акція відбувалася головно в районі Янгту і Чорвон. Кіль-какратно інтервенювала алья-нтська артилерія, але без ар-тилерійської відповіді з воро-жого боку.

АМЕРИКАНСЬКІ ВТРАТИ В КОРЕЇ: 80,430

Вашингтон. — Департамент оборони повідомив, що аме-риканські втрати вбитими, поран-еними і пропавшими за весь час війни в Кореї по кінець минулого тижня, вносять — 80,430 старшин і воїнків ар-мії, морської піхоти, фльоти і авіації. За останній тиждень ці втрати збільшилися на 351, що становить найменші тижневі втрати за весь час війни. Зі загальної кількості було — 11,954 вбитих, 56,215 поране-них, і 12,261 пропавших. З по-одиноких родів збройних сил втратили: армія — 65,727, мор-ська піхота — 13,066, фльота 932 і авіація — 705. Низькі втрати за останній тиждень с наслідком майже повного за-стою на фронті в наслідок ми-рових переговорів в Каесонг.

ОБИДВІ ВІЙСЬКОВІ АКАДЕМІЇ ЗАМАЇЮВАЛИ ГРАЧІВ У ФУТБОЛ ДО СЕБЕ

Вест Пойнт, Н. Й. — Ирл Г. Блейн, головний майстер копан-ого м'яча в військовій акаде-мії, визнає, що академія заман-ювала студентів із середніх шкіл на гру зі студентами а-кадемії, оплачуючи їм видатки подорожі. У Шіагоу Стівен Ровк заявив, що його син, як футболіст, дістав запрошення на гру до морської академії в Анаполіс. Видатки покрива-ли колишні студенти („алюми-ни“) академії, обіцяючи сту-дентам з гайскул, що помо-жуть їм дістатися до однієї з академії. Виявилось, що каде-т, які відвідалися в фут-больній грі, мусіли опісля з великим поспехом готуватися до іспитів, а що не мали ба-гато часу, то вдавалися під час іспитів до сторонньої допомо-ги. Таких грачів було багато і тому зловживання на іспитах набрало великих розмірів. Зрештою про це довідалася влада, наслідком чого треба було прогнати із школи 90 кадетів-студентів.

ЗБІЛЬШИЛИ ОПЛАТУ НА ЗАЛІЗН. ТРАНСПОРТІ

Вашингтон. — Міжстейтова Торговельна Комісія дала доз-віл залізничним підприємствам збільшити оплату за перевіз товарів на 6-9 відсотків. На території на схід від ріки Міс-сиссіпі і на північ від ріки Огайо та Потомак підвищення буде на 9 відсотків, а по всіх інших місцевостях — на шість. Це дасть підприємствам \$548,000,000, але припиниться до по-дорожжя харчів та інших першочергових продуктів і ма-теріялів домашнього вжитку. Це вже третє збільшення на перевіз залізничних тарифів від закінчення другої світової вій-ни.

ВИКЛИК КВІЛА ЗА ЗАБОРОНУ ПОЛІЦІЙНОЇ ЮНІЇ В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — Директор нью-йорської поліції, Джордж П. Мо-наган, видає несподівано наказ, щоб ті поліціянти, які вступили в члени юнії транспортних робітників (де головус Майкел Квіл) негайно виступити з цієї юнії; хто ж цього не зробить, буде потягнений до дисциплі-нарної відповідальності. На за-пит кореспондентів, чому ди-ректор поліції забороняє полі-ціянтам вступ до юнії, він від-повів, що коли б таке стало-ся, поліція не могла б бути безсторонньою в охороні прав громадян. Наприклад, коли я-ксь робітник юнія вийде на страйк, тоді поліціянти були б мимоволі на боці страйкуючих. Монаган сказав, що не має причини провадити переговори з Квілом, бо він уже видав наказ поліціянтам. У відповідь на це Квіл назвав Монагана „впертим малим диктатором“ і заявив, що він стане до бороть-би проти нього і навіть при по-требі піде у підземелля зі сво-єю кампанією проти Монагана. Місцева преса привітала за-борону директора поліції як зов-сім правильну, однак робить докори управі міста, чому во-на своєчасно не подбала про задоволення догагань поліції підвищити платню, і тільки аж тепер зваляса погодити ті справу.

В АМЕРИЦІ

Дальші спроби перенести во-доспад Ніагару заборонила кана-дська поліція на доручення пре-мієра провінції Леслі Фроста. Після недавньої загибелі Вільяма Гілла, почав робити підготовку до пере-пливу його брат.

Контроль продажу уєіх метал-ів почнеться з д-нем 1 жовтня. До-сі тільки деякі матеріали були за-раховані до критичних.

Засадки американської моралі в етиці не дозволяють урядові на оборону справи набити брехні. Так заявляє департамент стейту у від-повідь на заклики сен. Джордфа Мек Карті, який закликає урядові брех-ню в обороні своєї програми лояль-ності.

Комуніст Вільяма Грінберг був на службі Білого Дому за часів през. Френкліна Д. Рузвельта. Про-це склав свідчення в сенатській ко-місії внутрішньої безпеки колишній німецький комуніст д-р Карл Ав-густ Віттофел, який перебуває те-пер в Америці.

Не витривав іспиту на шoferа вже другий урядовець советської амбасаді у Вашингтоні. Досі тільки американські урядовці в Москві не могли дістати дозволу їздити автом, бо їх протраювали на іспит-ах, після чого вони мусіли брати за шoferів советських шшига.

ПЛСВЕН АПРОБОВАНИЙ ПРЕМ'ЄРОМ ФРАНЦІЇ

Париж. — Рене Пльсен, після Рене Масра і Моріса Пече вже третій з черги державний муж, що намагасться розв'язати кризу французького уряду після останніх виборів, дістав вчора вимагану конституційну апробату Національної Асамблеї, — дістаючи тим самим повно-власть створити новий уряд країни. Пльсен здобув в Асам-блеї велику більшість голосів, бо 391 проти 102, хоча кон-ституційна більшість вносить 314 голосів. Проте дебати, які попередили голосування, ви-явили, що Пльсенові доведеть-ся перемогти ще цілий ряд партійних труднощів, заки йо-му пощастить створити такий уряд, що міг би вдержатися в теперішніх в н у трішньо-полі-тичних суперечностях. В те-перішньому голосуванні Пль-сена піддержали всі лібераль-ні партії і тільки комуністи го-лосували проти нього, а де-го-лісти здержались від голосу-вання. Соціалісти, хоча голосу-вали в користь Пльсена, вже наперед заповіли, що вони не візьмуть участі в його уряді.

В СВІТІ

Тисячу воїнків американської авіації прибуло вчора до Касаблан-ки у французькому Марокко для облуги місцевих американських авіаційних баз.

Іранський уряд призначив Хал-іля Есфандіярї Сорая, батька ім-ператорки, іранським дипломати-чним представником при західно-німецькому уряді в Воні.

Десять офіцерів польської по-всюдної армії звільнили тимчасово з тюрми, щоб поставити їх як свід-ків суду проти дев'яти винних офі-церів, обвинувачених за державну зраду.

Найбільші військові справи за-час після другої світової війни — відбудуться в жовтні в південній Англії, за участю авіації і вели-кого числа наземних військ.

Видатні американські єністи, що перебувають тепер в Тель Аві-ві, використовують увесь свій вплив для того, щоб соціалістична партія Малаїя і Загальнонімецька партія утворили урядову коаліцію.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$ 5.25	One year	\$10.00
На три місяці	\$ 2.75	Six months	\$ 5.25
В Джерсі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$ 6.50	Six months	\$ 6.50
На три місяці	\$ 3.50	Three months	\$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СПІЛЬНЕ ЗУСИЛЛЯ

Одиниця може жити і творчо проявлятися тільки на тлі своєї спільноти, своєї громади. Громада, знову ж, проявляє свої творчі зусилля в своїх організаціях та установах. Наша особиста доля, наша сила і добробут, нерозривно зв'язані з нашою громадою та її організаціями, і від них залежить наш дальший розвиток і наш прогрес, наше майбутнє.

Розглядаючи під цим кутом стан та можливості розвитку нашої американсько-української громади, зокрема розглядаючи її під кутом потреб визвольних змагань українського народу, як цілості, наші висновки не будуть занадто песимістичні. Бо хоча українська громада в цій країні належить до наймолодших і до найменших кількістю, проте вона своєю творчою ініціативою, своїм трудом, ідейністю і жертвистістю все ж таки створила цінності, які вже записані в історії та які творять тривку базу і дають необмежені можливості дальшого росту і розвитку. Між тими цінностями стоїть далеко на першому місці Український Народний Союз, з усім його моральним і матеріальним доброботом та з його потенційними можливостями.

На цьому місці було б зайво характеризувати УНСоюз прийнятими категоріями і міряти його силу та його значення прийнятими мірками. Про це сказано вже велику історію і хто її ще не знає, той може довідатися від свого найближчого оточення, чи це буде серед вуглекопів Пенсильванії, чи фабричних робітників Нью Йорку, Мішигену, Іллінойсу, Огайо та багатьох інших штатів, спільними зусиллями яких була створена ця організація, що заслуговує стала вже майже символом американських українців та українською „заморською твердинею“, як її часто називається.

З масовим приїздом нової імміграції, для УНСоюзу, як і для цілої української громади настає новий великий етап, з новими великими можливостями їх розвитку. УНСоюз це не тільки вповні передбачував, але й в цьому найбільш активно співдіяв. Перегляньте тільки останні річніки „Свободи“ і переконаетесь, що в її навісвітленні проблема ритунку української політичної еміграції в Європі та її переселення до Злучених Держав була першим і головним завданням. УНСоюз, десятки тисяч його членів та їх орган „Свобода“ не питалися хто ці люди, звідки вони, якого роду і яких переконань. Сдиною вимаганою легітимною була, аби українці. У висліді — десятки тисяч нових іммігрантів поповнили прорідлі і в багатьох випадках втомлені ряди наших громад.

Нові іммігранти без сумніву правлять оцінку УНСоюзу, його значення і його вартість для української справи взагалі, а для американсько-української громади зокрема. Доказом того факт, що вже 15,000 найсвідоміших з-поміж новоприбулих належать до великої Союзової сім'ї, символом якої є дружнито стиснені руки під скрещеними українським і американським прапорами.

15,000 новоприбулих в УНСоюзі — це велика кількість, але вона все ж замала, як міряти її відношенням до загальної кількості новоприбулих та станом їхньої свідомості і громадської виробленості. Причини цього Головний Уряд УНСоюзу добачусь насамперед в ослабленні від деякого часу організаційної активності. Для її оживлення в цілій ширині, з днем 1-го липня проголошено спеціальну організаційну кампанію, ціллю якої є zorganizувати до кінця цього року щонайменше 5,000 нових членів. Тепер, надаючи окремої ваги організаційному охопленню якнайбільшої кількості новоприбулих, і це одночасно, як для їх власного добра, так і для ідейного і організаційного скріплення УНСоюзу, головний уряд УНСоюзу, розіслав до всіх відділів окремі заклик до новоприбулих членів з гаслом: кожний член із нової імміграції повинен прислати бодай одного нового члена. Це, крім багатьох інших користей з такої кампанії для організаторів і zorganizованих, дає новій імміграції знамениту нагоду дати в це історичне спільне зусилля вже трьох американсько-українських поколінь, що ним є Український Народний Союз, такий свій вклад, який відповідав би кількості, свідомості та ідейності нової імміграції.

Треба сподіватися, що ця нагода буде належно використана.

Хто буде черговим президентом ЗДА?

Від сьогодні до найближчих виборів президента цієї країни в листопаді наступного року ділитись нас ще майже повних 15 місяців, але вже тепер чимало пишеться і говориться на тему згоди, хто має найбільш вигідні стати президентом цієї великої і рідної в світовій політиці країни. В цих міркуваннях і згодах головна увага зосереджується на двох особах: ген. Айзенгавер і головний суддя Фред Вінсон.

Виборча стратегія в 1952 році залежатиме в найбільшій мірі від рішень президента Трумана. Так, як тепер справи мають, президент Труман не думав знову кандидувати на уряд президента, який до кінця цієї каденції буде в його руках понад сім років. Проте, кінцевого слова в цій справі през. Труман ще не сказав і він узаляженю його від становища Республіканської партії, що має відбутись свою конвенцію в дні 7-го липня наступного року і перша вибере свого кандидата на президента. Якщо б республіканським кандидатом був вибраний сенатор Тефт, тоді през. Труман намагатиметься, правдоподібно, здобути ген. Айзенгавера на демократичного кандидата. Натомість, коли б республіканцям пощастило дістати ген. Айзенгавера на свого кандидата, тоді демократичним кандидатом буде правдоподібно верховний суддя Вінсон, хоча йому не заповідається багато успіхів в конкуренції до ген. Айзенгавера.

П. Шандрук

Чужинецький легіон в Європі

До всіх аргументів, що їх було подано в дискусійних статтях у нашій і чужомовній пресі в зв'язку з проголошенням Американської Окупаційної Адміністрації в Європі та вже реалізацією набору вояків до чужинецького легіону, вважаю доцільним додати кілька засадничих думок.

Що може промовляти за позитивним трактуванням з українського боку справи вступу до легіону українців?

Прихильники тої позитивної концепції вважають, що: участь українців в легіоні дає користь для ЗДА, а тим самим то є факт дії проти большевизму; далі — ніби найбільшим для української справи досягненням може бути набуття нашою молоддю необхідних військового стажу і військового досвіду; нарешті то є один з доцільних способів пропагування української справи хоч би вже самим фактом перебування українців у легіоні, поміняючи інші, ніби можливі для легіонерів способи, як, для прикладу, — відітати, дискусії, статті в присвяченій для легіону пресі тощо. То були б головного значення аргументи в дотеперішній дискусії. Деякі інші треба вважати за другорядні.

Наразі, на жаль, нема до-

кладніших даних про те, що до легіону приймається старшини. Певно не є виключеним, що в тягу служби легіонери можуть здобути підстаршинські та старшинські ранги після відповідного перешкодження та після певного часу служби. Не знаємо статуту легіону.

В засади наведені аргументи та інші евентуальні можливості, хочби й другорядні (матеріальні), треба вважати за позитивні. Це можна сказати, що в морі українських потреб, вже прийнятні мілітарні, кожна будуюча краплина є дуже цінна, а в данім випадку може становити для майбутнього доповнення до ядра притягання і скупчення. До того можна б ще додати, що справді факт перебування українців у легіоні став би фактором пропаганди, бо не лише безпосередня влада легіонерна, але й центральна про те знаємо. Можна з певністю твердити, що українці в легіоні здобудуть собі одне з почесних місць й через те не лише індивідуальні симпатії та призначення але й оцінку вартості властивостей народу.

Тепер спробуємо, звичайно теоретично, проаналізувати, чи такі досягнення можуть бути реальними, для україн-

ців доцільними а навіть істотними.

1. Користь для ЗДА від чужинецького легіону в цілому не підлягає сумніву на час окупації та навіть в умовах існуючого перманентного напруження. У випадку війни користь буде мабуть дуже проблематична. Французький чужинецький легіон підчас 1. світової війни міг бути лише частинно використаний, приклад еспанського легіону, складеного з мароканців, не був би на місці, зокрема сьогодні й безпосередньо в Європі. Добре вишколений і добре узброєний чужинецький легіон, але складений по принципу екснаціональному, коли на випадок війни певно повстануть серед вояків міжнаціональні принаймні напруження, не буде міцний морально. Брак політичного ідеалу не створить для легіонерів підстав до самопосвяти, а його наявність викличе туго і прагнення приналежати до своєї національної збройної сили.

Тому й влада ЗДА добре розуміє, що чужинецький легіон з і може бути мілітарно-політичною силою в засади. Але ж влада теж урахує можливість ужиття чужинецького легіону в першій лінії на випадок війни, очевидна річ невеличкими тактичними з'єднаннями поміж своїми силами. Отже, буде тоді вжито до акції rag force і незалежно від тостави легіонерів, що мабуть вимагатимуть скерування їх до своїх національних формацій. Але на те не буде часу та й хто б про це думав. Якщо війна вибухне ближчого часу, то чужинецький легіон буде цілковито зужити. Можуть бути для нього ліпші мілітарні та політичні перспективи, коли дійде до війни за добрих кілька років. На таке твердження складаються можливості відродження збройної сили європейських держав. Бо не поділяємо оптимізму президента Орліоля, що Франція до кінця 1952 р. виставить 10 дивізій та не беремо під увагу в сучасних політичних і економічних умовах Європи сили менших держав — згадаймо початок 2. світової війни. Мабуть треба здати собі справу з реальних можливостей піднесення мілітарного потенціалу Німеччини, на що треба великого часу та політичних гарантій. Не песимізм, лише реалістичний підхід до справи змушує нас сказати, що основною можливою але короткотривалою в першій стадії війни оборони Європи будуть американські й подекуди англійські збройні сили.

Здається, отже, що справа вартості чужинецького легіону для ЗДА має цілком позитивне значення, як сили мілітарно-політичної.

2. Набуття в часі служби в чужинецькому легіоні військового стажу й досвіду треба вважати, як уже було зазначено, позитивним досягненням. Але чи це досягнення все могло б бути використане для української справи; чи воно є під кожним оглядом зрівноваженням можливою передчасною загибеллю українців-легіонерів, через що також відпадає позитивний аргумент поповнення ядра скупчення і притягання. Зрештою, й те позитивне під поглядом стажу й

(Закінчення на стор. 3)

Молодь—в центрі уваги світу

Серпневі дні цього року позначаються трьома видатними демонстраціями світової молоді і „для“ молоді.

Перша з них почалась в Австрії біля Бад Ішля, де відбувається світове джемборі за участю 15 тисяч бойскавтів, що представляють мільйони вільної молоді з усіх країн світу, крім советських. Гасло цього річного джемборі — боротьба за мир без ненависті й ігноранції.

Друга маніфестація молоді відбувається на території Корнель-Університету біля Ітаки в ЗДА. Це Конгрес Світової Асамблеї Молоді, на якому бере участь 500 делегатів від 60 країн. Завдання цієї двохтижневої зустрічі молоді — простудіювати і розшукати шляхи і способи реального здійснення Декларації Прав Людини, що її оголосили були Об'єднані Нації.

Обидві ці імпрези мають те, чого ніколи не мала молодь з комсомолу і гітлерюгенд. Ці дві західні імпрези дають юнакові внутрішню свободу, виховують у нього характер, такт, любов до культури і культурного росту, здатність до співжиття і толеранції, а також до тривалого фізичного і духовного зусилля. Такі речі не здобуваються дешевим вуличним демагогічним галасом.

Третя маніфестація, що почалась минулої неділі в східному Берліні під прямою кермою Москви, — це „комуністичне свято молоді за світовий мир“. Ця імпреза своїми фізичними (коли так можна сказати) розмірами, величезними коштами витраченими на неї, і змасовленою галасливістю — перевищує обидві перші. Протягом тижня комуністичні держиморди мають прогнати через вулиці і площі Східного Берліну до 2,000,000 молоді. — Самих, так би мовити, кадрів колон східно-німецької молоді має бути чверть мільйона; крім того, більше десяти тисяч молоді з 38 країн світу. Уніформі, гасла ненависті до всього світу, гасла любови до Сталіна, військової марші і погрози — погрози — погрози — ось ознаки цього наказного „свята“, яке скорше можна назвати примусовим військово-пропагандистичним маневром рекрутції, підготовою війни, — ніж „святом“ молоді.

З другого боку, берлінська комуністична демонстрація являється собою виступ на світову арену КІМ-у — Комуністичного Інтернаціоналу Молоді, що від часу вданого розпуску Комінтерну не появлявся офіційно на світло денне. Характер комсомольських свят — з їх убиваючою казенністю і барабанно-надукувальною галасливістю, що мусить відобути напасницький ентузіазм у молодих серцях, добре відомий. За цим казенним барабаном криється страшна порожнеча. Доказ цього дала першого ж дня берлінська імпреза. Світова преса вже подала фото і заяву німецької 19-літньої дівчини — Травді Айзенколд, яка вибрала була королевою комуністичної маскаради і яка першого ж дня втікала до Західного Берліну та заявляла кореспондентам так: Я волію скорше бути прибральноницею на Заході а ніж чудодівчиною на Сході.

Тип молоді, що за найстрашніших умов прагне культури і волі та зберігає свою моральну поставу перед ворогом, — не раз подає нам дійсність за залізною заслоною. Чому світова молодь не може придивитися до неї ближче? Чому ліпші представники української молоді під советською окупацією — ті, що безстрашно стояли і згинували на аванпостах української культури, ті, що відважились піти в загоны повстанців і битися до останньої краплі крові, ті, що з советських шкіль і підприсметв гордо пішли в тюрму, на каторгу і тортурі — чому вони не стали своїми для західної молоді? Невже виною тільки залізна заслона? Культурний, політичний і збройний резистанс молоді поневоленних народів проти тиранії, такий упертий, такий тривалий, всупереч, здавалося б, цілком безнадійним ситуаціям, він так швидко оплачений молодими жертвами, що-його ніяк не можна потрактувати як випадковості. Навпаки — видно по всьому, що молодь підсоветського спротиву відчуває, а може часом і ясно бачить за мурами неволі новий день з новими незорними можливостями для людини.

Неписані в програмі і теорію тези того молодого спротиву, мов з ночі, провіраються фрагментами то тут, то там — ось уже 34-тий рік, несучи з собою вартість, за для яких варто і жити і вмерти.

Як оформити, донести і долучити ті вартості до шляхетних зусиль передової західної молоді — ось питання, над яким варто подумати. Так само як варто подумати і над тим, як передати українській молоді ліпші великі вартості західної молоді.

(Продовження буде).

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

Вол. Дорошенко

МОЇ ЗУСТРІЧІ Й РОЗМОВИ З АКАД. А. КРИМСЬКИМ

(Спогади з нагоди 80-річчя його народин)

3)

Я добре пам'ятаю його чернече мешкання в сутернах Інституту. Не легко було туди дістатися — треба було блукати справжніми лабіринтами коридорів, поки знайдеш квартиру Агатангела Юхимовича. Це була простора кімната, освітлена одним єдиним вікном десь під самою стелею. Уставлена була вона полицями, вщерть набитими книжками. Простенькі меблі й ліжко створили скромну обстановку квартири нашого вченого. Вічно занятий науковою й літературною працею, Кримський не мав часу на відвідини й рідко коли пускав кого до себе, оскільки перед тим гість не умовився про день і годину візиту. Проте до мене й мого товариша Спішила ставився він дуже приязно й охоче при-

ймав нас у себе.

Протягом восьми років, що я прожив у Москві (1898-1905) — я був частим гостем у Кримського. В останніх роках свого перебування в Москві, я ходив до нього вже сам один, бо мій невідступний товариш спішно кінчав медичний факультет і не мав часу на відвідини.

Скоро тільки було приїду в огосни до Москви, зараз біжу до Агатангела Юхимовича. Бувати в нього було дуже цікаво. Він був у курсі всіх українських справ — літературних, наукових і громадських і в нього можна було довідатися про всякі новини з українського життя не лише Києва, Харкова, Одеси або Петербургу, а також і Львова та Чернівців. Кримський провадив широке й жваве листування з усіма виз-

начними українськими діячами того часу — М. Грушевським, Б. Грінченком, С. Сфєромовим, М. Коцюбинським, Лесею Українкою, Ол. Лотоцьким, — Петром Стебницьким та іншими з одного боку, й Іваном Франком, Костем Паньківським старшим та іншими з другого. Нераз читав він нам щось цікаве з цих листів, надто Лесі Українки або Франка. У Кримського ви могли побачити й усі українські книжкові новини. Мене цікавила, розуміється, більше закордонні галицькі, українські видання, недоступні широкому загалові на Наддніпрянщині. Постачав їх Кримському стало покілійні — Кость Паньківський, старший, відомий галицько-український культурний і громадський діяч, батько теперішнього голови СУНД-у. Та й самі автори часто-густо посилали Кримському свої твори, зокрема Франко. Агатангел Юхимович охоче давав мені книжки й журнали зі своєї бібліотеки, але під умовою, що я їх не виноситиму поза мурі Інституту. До-дому він нікому нічого не позичав. Ото ж, коли я хотів прочитати якусь книжку, або переглянути котрийсь із закордонних українських часописів — „Зо-

рю“, „Правду“, „Життя і Слово“, або „Народ“, то Кримський заводив мене до якоїсь покійної кімнати Інституту і я там міг сидіти хоч до ночі.

Зате Агатангел Юхимович радо пішов нам назустріч у справі добування для нашої громади українських книжок з Львова. Професори вищих шкіль мали право одержувати з закордону потрібну їм літературу, навіть заборонену цензурою. Ми й користали з цього привілею нашого вченого приятеля й через Кримського або Любавського добували бажані нам галицько-українські видання. Сдиною тільки поставив умову Агатангел Юхимович, щоб посередником між ним і громадою був хтось один. Він вибрав саме мене. — Крім книжок ми доставляли через Кримського й одну газету — „Русля“, бо редакція посилала його нам даром. „Діла“ не хотіли нам послати задуру, а ми неспроможні були платити та й воліли видавати гроші на книжки, що їх громадини читали охоче, ніж газету; і галицька часописна мова була для них мало зрозуміла та й етимологічний правопис, якого тоді ще придер- жувалося „Діло“, щоб не втра-

тити читачів зпоміж „твердих Русинів“, був незвичний. Агатангел Юхимович не читав жадної газети, ні російської, ні української. Мав він дуже слабкий зір і лікарі заборонили йому читати друк. До читання мусів він уживати аж дві пари окуляри. Та коли почав приходить „Русля“, то він його уважно перечитував, бо й газета друкувалася буйним шрифтом.

Щоб побачитися з Кримським, я звичайно повідомляв його листівкою, коли саме до нього зайду. Часом він сам викликав мене до себе листівкою, коли потрібував мене, напр., як надходили з Львова книжки. А щоб не вліз хтось непроханий, Кримський наказував мені, як маю до нього стукати. Пам'ятаю, прийшов я раз до нього із Спішилом, наперед, — розуміється умовившись. Сидимо й ведемо з господарем жваву балачку. Коли хтось стукає. Агатангел Юхимович показує нам знаками, щоб мовчали. Стук тривав. Ми мало не тріснули від сміху, який мусіли здавлювати. А Кримський махав руками, щоб ми сиділи тихо й не озивалися. Не хоч нікого більше до хати пустити, хоч однаково має гості, адже

А. Аскольд

МЕРТВІ НЕ ОБВИНУВАЮТЬ

У Хвильового „Я“ с знаменне місце, важливе і варте заставити тих, які не попаливше-сімизм і вірять ще в можливість миру, проповідуюваного Синодом „надавничайної Марії, що стоїть на границях невідомих віків“. Дві істоти борються у свідомості чекіста-ката: людина, дитина Божа і Бестія, дитина Цивілізації. У чекіста ворухнулася совість і він пригадує, „що шість на мой совісті... Шість сотень, шість тисяч, шість мільйонів — тама на мой совісті!“ Але ось ворухнувся Бестія і ставить питання: „Тама?“ І коли він це з болем совісті-здавалось голо-ву, розумна Бестія дає йому розп'ятого пригядко, що історія належить тим, які перемоги і її творять. Чекіст сподівається на: „Але знову переді мною проноситься тема історія цивілізації, і бредуть народи, і віки, і сам час...“ І він падає на коліна, щоб помолитися перед силуетом замку, символом влади і сили, де містився комуністичний трибунал і катівня, і благословить хвилину, „коли зустрівся з доктором Тагаботом“, символом холодного розуму, „і вартовим із дегенеративною будовою черепа“.

„Холодний розум“ здається був досі „порядкуючим“ чинником історії і одним мотивом дій т. зв. відповідальних мужів. Що більше, цей розум видавав паралельну до дарвіністичної теорії філософічну науку, знану під назвою прагматизму і поширену в англословному світі, яка каже, що це є правда і добре, що перемогло і встоялося в історичній боротьбі. Ця філософія навіть стільки не робить собі клопоту із питанням людини, що Чекіст Хвильового. Та й чи варто? Хто має ніди трохі зайво-го часу, щоб займатися питаннями совісті?

Тож німці в останній війні приміняли практично засаду, що „(Дві тоти кланги ніхт ан!) (Мертві не обвинувачують!) і вбивали... Це майже останні недобрі іх армії вимордували кілька воїнівських прекрасних сіл „міт ман унд маус“ (з „людьми і мишами“) до засади проголошеній в „Кракауер Цайтунг“. Того самого правила вживалися бойки польської Армії Крайової і в 1944 р. на весні, вимордували українське населення трьох холмських повітів на очах такої німецької окупаційної влади, а польський черво-ний уряд докінчив діла в Белзчині, Любачівчині, Яро-славчині і Лемківчині вже таки на очах замиреного і „цивілізованого“ світу“, в на-ді, що мертві не обвинувачують і ці опустілі землі присох-нуть при моцарстві.

Стара московська метода фізичного винищення народів на окупованих територіях виявляється, по нинішній день найдоцільнішою в ході „темної історії цивілізації“, бо ось не лише виступили на волю багатьох німців, засуджен-них за воєнні злочини, але й це до того світ „мусит“ при-милюватися ним до них, щоб сяк-так рятувати катастрофу, спричинену практично при-милюванням прагматизму. Хто ж буде німці примилувався до мас європейських жидів, яких вже немає? Хто ж буде німці прислуховуватися до новгородців, в м м о р д у в а н и х кілька століть тому? До та-тар, до кавказьких верховни-ців? Хто хоче цікавитися їх старинною високою культу-рою? Навпаки, ви скорше, і як часто, почувте захопленням Шостакевичем, Толстосом, і радість з ласки, коли п. Ви-шинський захочеться кому-сь стиснути дружню ручку.

Не цілих 250-літ тому Петро Перший пробував поховати Русь і прокламував Росію; ще 150 літ тому протестували проти цієї брехні публично французькі Бизиллодисти і Ж. Ж. Руссо, але не цілих 20 літ пізніше на Віденському Конгресі Європа видь лягала перед Александром, „парем русів“, по думці засад історич-ного прагматизму, А на ялт-ський вже Конференції ролі поминялися навіть і ніхто ін-ший як сам „батько всіх народів“ на захист України мусів станути, бо покійний Руавелт думав, що, приміючи Укра-їну і Білорусь на рівноправ-них членів Об'єднаних Націй, робить кривду Текасові і По-лушеві Дакоті.

І ось вершок цього праг-матичного ходу цивілізації с-відомі заяви Заходу про сим-паті, подав і любовдоросіс-

кого народу, та декларації про його право на затримку довер-ження імперії. Виходить, що в історії ніхто за ніщо не від-повідає, коли лише має силу або бодай спирт, щоб залука-вати. Сталин лише і його „кремлівська кліка“ винні в порушуванні світового миру... Сталин це ніби неземське створіння з мільйонами рук і нага-нів і гвандівок. Нарід, який зробив з нього бога і терором примушує інші народи покло-нитися йому, — ягня невинне і миролюбне. Сталин — це сек-суальні, енкаведисти і мбїсти, директори колгоспів, китай-ські і корейські дорадники, убойники мільйонів, шпигуни і амбасадори російського ім-періалізму в світі! Так дума-ють деякі заклади державні мужі і таке все ще вмовляють в них російські білогвардійці.

Хто такі заяви сугутере, знає що робить. Але й ми зна-ємо їх варієть. Що ж вони означають? Ніщо інше, як: хто лише в Сталина вірус, хі-підірас його генеральну лай-ко, яка переслідувала Хвил-ьового. Гуляй народ-ягня!, гуляй скільки тобі подобасться, і волосочок тобі з голови не впаде, навіть тоді, коли то-бі похованься нога так як з німцями. Що проробить то-тос і навіть якісь плєбіцити вже нікому не допоможуть, бо мертві не встануть! Ці ж заяви це ніщо інше, як додан-ня відваги „ягнятеві“, що во-но праве. Вони лише можуть рятувати мораль цього народу у цій важливій хвилині історії, бо вони його запевняють, що він нічим не рискує, під-палюючи війну.

Хто такі заяви виголошує, даремно сподівався б кинути бодай тін розколу поміж ма-са народу і його еманацию — партію. Навпаки, такі заяви заохочують до злочину і мо-жуть лише скріпити довір'я мас до генеральної лїнії, обра-ної провідною партією, бо ця лїнія саме і є виявом прагнен-ня цього народу. Недовзначним доказом того й є не так то й приховані симпатії московсь-кої еміграції до діла Сталина в напрямі скріплення москов-ського елементу в імперії, та їх намагання добитися від ук-раїнців згоди на плєбіцит... Коли б, навакпи, тими заяв-ми проголошено моральну і правну відповідальність за злочин, напевно не один по-важно призадумався б над ти-ми, чи сталінська політика прагматично правильна, і ма-си очочих виконавців волі Сталина пробували б або на-ложити гальму шовінізмові та імперіалізові, або бодай ви-ринало б перед ними прагма-тичне питання відповідальнос-ти. Коли ж такого питання ніхто не ставить, то що ж шко-дить робити роботу?

Що ж шкодить мордувати мільйони в концтаборах, міль-йони вогорів московського ім-періалізму, як і американсь-ких полонених, які закладаються такими ж самими ворогами то-го імперіалізму?

Минулого століття Лев Тол-стой проголосив в Росії засаду „несупротивленія злу“ і безвідповідальності злочинів. В слід за тим появились теорії і віра в те, що за злочинців і їх злочини відповідає су-спільність, яка „переслідує людину“ саму по собі добру (Крупоткін). Наслідком цих наук стало збільшення Росії. Перекиньмо ці теорії в площину міжнародних відно-син, як цього хочуть автори обговорюваних заяв, а напев-но без великого труду осягне-мо збільшення світу. Це ж таке ясне, що не хочеться відрити, щоб і самі автори цих заяв того не бачили. Прого-лосити в будь-якій країні за-суду, що злочинці мають від-повідати поданою і симпатією, це й до того „глибокою“, а наба-чате, що станеться навіть з ти-ми, хто фабрикував такі зая-ви. А ниякі світ становить сво-го рода державу і з поступом техніки став меншим аніж держави в добу козя і шаблі.

Коли, мимом такої оцінка-ності, це жерти, лише злоч-инці відшарбується чи мали б відшарбується глибокою симпаті-єю, то це доказ, що світ оди-начний під якорсь загадковою гіпнозою, коли він мимом тра-гічної і коштовної науки це-далі хотів би „порядкувати“ себе цивілізаційними засада-ми прагматизму.

Та чи дійсно мертві не об-винувачують, чи дійсно не тре-ба рахуватися з їх голосом?

УКРАЇНСЬКІ ВЧЕНІ ДО 20-их РОКОВИН СМЕРТИ В. ЛИПІНСЬКОГО

Не випадково 20-ті рокови-ни з дня смерті В'ячеслава Ли-пінського (20. 6. 1931 — 1951) так урочисто відсвяткував Мюнхен, де зараз скупчуєть-ся культурне життя українсь-кої еміграції в Німеччині. Ко-ли за нами руїни і страхіття останнього десятиріччя, коли найкращі мрії розсіпалися в прах, коли Ватківщина в ве-волі — тисячі політичних зти-качів рятують себе, кудюю йти, щоб рятувати Українську Ідею. І ось у сиромий залі ні-мецької школи при Флорштра-се зійшлися без різниці партій-но-політичних переконань ук-раїнці Мюнхену, щоб вшану-вати пам'ять історика-держав-ника.

Відкриваючи свято, улашто-ване спільно УВУ, НТШ та У-ВАН-ом, голова організацій-ного комітету свято, проф. др-р П. Курінний зазначив, що в час 20-их років, прагнемо гор-до та розірає державними і ідейними кордонами українсь-ке громадянство не зуміло це належно оцінити та вшанувати В'ячеслава Липінського як і-сторика, як філософа-держав-ника та громадського діяча, а його наука спадщина ще й досі мало відома... Проф. Курінний попросив численно зіб-раних гостей вставанням з

місце віддати поклін Покійно-му.

Опісля проф. др-р Наталія Василенко-Моловська підкре-слила заслуги В'ячеслава Ли-пінського, що дав українсь-кій історіографії новий дер-жавницький напрям. Духова е-волюція, через контакт з най-кращою тодішньою молоддю Києва, як Рильський, Кл. Кві-тка, В. Доманицький та інші, привела молоденького студен-та до свідомого українського патріотизму, та проголошення 1909 р. його „Ідеї“ і закли-ку до сполученої молоді в пра-ці „Шляхта на Україні“ (поль-ською мовою). Далі докладчи-ця перейшла до наукових праць В. Липінського.

Згадала про три невеликі, а-ле науково виважуваті і і-сторичні розвідки, що появил-ся в „Літературно-Науково-му Віснику“ та „Записках Нау-кового Товариства ім. Шев-ченка“, а потім довше зупини-лася над збірником: „З мину-лого України“ (1912 р.), вида-ний в польській мові, щоб й-ого могли читати нащадки сп-ольщеної української ділякти, та над працею „Україна на пе-редмісті XIX ст. ет. стас однак причиною браку віри у власні сили та визначенню нам ролі у процесі світових подій. У Ли-пінського оформлюється, як найвища ціль — світова місія України. Завданням України — дати світові синтезу Сходу і Заходу.

Соціологічно-політичною спадщиною Липінського зай-нявся у своїй стиліст доповіді проф. Василь Гришко. Дово-дичав звернувши увагу слухачів, що погляд Липінського не втрачав і досі своєї актуаль-ності, та що саме сьогодні су-спільно-політичні і громадські зєредини все частіше шука-ють відповідей на багато пита-нь у працях Липінського.

Фінал свята становили виго-лошені в дуже милому й поті-рному тоні особисті спогади проф. др-ра В. Шербанівського про Київ та київське і полта-вське культурне середовище на початку XX сторіччя, про то-варішів праці — Рильських, Юрченків та інших, що під впливом старшої групи ки-ївського університету (професор-и Історик Антонович та ін.) за-хопилися ідеєю служити укра-їнській нації та культурі. Зо-крема характерний для Липін-ського один фрагмент отих спогадів. В час революційної завірюхи розрабували і до-щенту знищили у рідних Руса-льничих Чагарах на Уманщині усі городці історика, тоб-то його цінну бібліотеку та ар-хів. Липінський, почувши що жакливу вістку, сказав тіль-ки: „Коли це для української справи потрібне — хай і так буде!“ Такий був — Липінсь-кий... („Хр. Г.“)

Чужинецький легіон в Європі

досвіду не сягаємо понад рі-вень в найкращім випадку сотні, та в найкращім випадку сотні з панцерної зброї, можли-во летунства.

3. Можливість пропаганди — перед ким і для кого? Ма-ють потреба пропаганди пе-ред Заходом конечности про-робити проти большевизму вже не є актуальна. Теж ма-ють нема потреби пропагува-ти національно-політичні іде-али українського народу, що 34 роки безперервно в той чи-иний спосіб бореться за свою незалежність. Про це Захід знає й вже певно знають ті, в-чій руках лежить керівниц-тво легіоном. Сенс пропаган-ди тепер, на нашу думку, мав-би полягати в удоводненні За-ходові користі для нього і ці-лого світу від повалення вся-кого фарби московського ім-періалізму. Але чи не було б на-йвним сподіватися, що це мо-гли б зробити легіонери — чи легіонери можуть бути полі-тиками, економістами?

Але коли б навіть була по-треба загальної пропаганди, то легіонери нею займатися не може — треба знати дух війс-ьковости, потреби вишколення й несення служби, зокрема треба знати засади існування таких формацій, як чужи-нецький легіон. В такім легі-оні нема інших інтересів поза інтересами „проданої шаблі“.

4. Кожний українець на емі-грації, так званої бездержав-ної приналежности, підчас перебування в чужій країні, залишається все громадяни-ном свого краю. Він повинен бути готовий у кожній хвили-ні виконати свій обов'язок. Кожний такий українець є безцінною вартістю для наро-ду в його боротьбі за держав-ність, він не приналежить со-бі, ані еміграційному грома-дянству (хоч є його членом і повинен служити йому), але народові. І такий стан речей не може бути ані змінений, ані підважений абсолютно нічим. Громадські організації засад-ничо не є покликани до втру-чання в такі справи, як намо-во до вступу до чужинецького легіону. Політичний провід е-міграції в найліпнішій випадку не міг би заборонити одини-цям ріднати про себе. Але за-садиною повинен би задекля-

рувати своє становисько в справі організованого вступу до легіону, що зрештою вже зробили поляки, чехи, слова-ки, угорці і т. д.

В тім випадку слід пригада-ти задекларований згори ме-моріал українців (не відомо яких та якої кількості!) про ба-жання вислати (!) легіон до Кореї для боротьби проти червоних, на який (емеморіал) не було, цілком зрозуміло, на-віть куртуазної відповіді. Ін-тенції ініціаторів були легкі до розшифрування навіть для дуже довірливих американців. Але ценно, що корейці навіть не подумали б про те, щоб щось подібного зробити для українців.

Є ясенім, що коли на під-ставі своїх державних законів якесь держава, — в данім ви-падку американська окупа-ційна влада, — покликє без-державних українців до свого війська для боротьби проти Москви, то такий українець не менше як легіонер може при-служитися українській справі.

Індивідуального вступу до чужинецького легіону не мож-на ані заборонити, ані апробу-вати, бо в першій випадку емі-граційний політичний провід не має ексекутиви (добре, як має моральний авторитет), ані не може, за браком засобів, за-певнити потребуючому мате-ріальних умовин на життя, які той може знайти в легіоні; в другім — не може діяти на шкоду інтересам свого народу. А сам кожний фреквентант повинен теж зважати собі справу зі свого поступування в тім випадку. І тому єдино, здається, атракцією в інди-вудуальних випадках є можли-вість набуття американського громадянства, що теж обумов-лене часом служби.

5. Коли б справа йшла про національну чужинецький ле-гіон, то над тою справою перш за все мусів би застано-влятися еміграційний провід, мало б голос і все громадян-ство. Але, очевидна річ, в та-кім випадку існували б певні політичні й технічні передум-овки.

В світлі наведених мірку-вань видається, що позитивні-цаві для вступу до легіону не з'являються для того, щоб український політичний про-від на еміграції не тільки ак-центував, але навіть виявляв інтегратив в питанні органі-зованого з боку українського тої акції. Відповідна під кож-ним оглядом постава україн-ської еміграції може бути єди-ною гарантією політичних концесій, без яких ніхто не сміє диспонувати українською кров'ю. А навіть при наявно-сті концесій диспонувати нею може тільки законне пред-ставництво українського на-роду.

P.S. До речі треба зазначити, що толеранція американ-ської влади є так далека, що не забороняє своїм громадя-нам боротися за національні ідеали — президент Рі є аме-риканським громадянином.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

(Український лікар в Абесені).
Ол. Сфаїмуніс, працював з 1947 року недалеко Червоного моря і здо-був собі велику популярність та любов серед місцевого населення за добре лікування.

(120 хворих на туберкульозу українців перебувають у німецько-му шпиталі в Гамбурзі, забуті українським громадянством, без листів, українських книжок і будь-якої іншої допомоги).

(Так звані „безлітасні воєн-ротні“ — українські та інші ДП, що повернулись з Вєллі до Німеч-чини після відбуття контрактної праці на шахтах, дістали дозвіл від ІРО на вїзд за ашурасами).

(Шість тисяч людей різних на-ціональностей маніфестували в Лон-доні 30-го червня. Маніфестацію до цієї діла організувала СУМ).

(Помер о. протоєрей В. Лячук, адміністратор і голова генерально-го церковного управління УАПЦ Митрополит Полікарп висловив співчуття родимі покійного і вірним Церкві).

(Інститут Заочного Навчання при Українському Вільному Уні-верситеті з 1-го червня переніс свій осідок з Німеччини до Франції, 207 rue des Bauwes, Sarcelles (S. et O.) France).

(Плєтвотий табір „Соняшний промінь“ коза Честе Пал., в якому було 15 юнаків з Філадельфії і 8 юнаків із Балтироу і який тривав усього 10 днів, залишив найкращі спогади у пластунок, за що вони дякують у пресі осередкові старших пластунок із Філадельфії).

(Д-р Грива публично спросто-ує пресовий звіт А. Курдидика про його виступ на вечері в па-м'ять В. Винниченка. Курдидик писав про виступ д-ра Грива, як прихильний до покійного письмен-ника і діяча).

(Еспанський журнал „Нострос“ (ч. 3, 1951) опублікував дуже при-хильну рецензію на роман І. Бар-рону „Сад Гетсманський“).

виступили в Шикаго та в інших міс-тах ЗДА

Цими днями приїхав до Шика-го п. Веселод Карагіоз, україн-ський студент з Бєсарабії та п-ні Гай-ляна Гайляна, разом з Бити Обос вони подружжя й артистич-ні. Приїхали як синталці через ЗУАДК з Європи до Америки.

В умовах скитальських злид-нів закінчили в Італії музичні студії, у відділі оперного сніпу. На конкурсі співаків з цілої Італії п. Карагіоз здобув першу нагороду, п-ні Гайляна — другу.

Суворі музичні критики в Італії висловилися у фаворній пресі з най-більшим прихильним про обох ар-тистів, а зокрема про п. Карагіоза, пеєрбачачи йому світку май-бутності.

Дня 11 серпня 1951 р. о год. 8 вечорі, п. Карагіоз і п-ні Гайляна виступили у Шикаго, в аудиторії школи Шопена (2440 В. Райс ст.) зі своїм концертом. У програмі ук-раїнські і лотиські народні пісні та арії з опер „Запорожець за Дуна-єм“, „Ріголетто“, „Аїда“, „Вознесє-ніє і інших. Частина доходу приза-чена на Народний Фонд УКРАМєри-ки.

П. Карагіоз виступав уже в Ши-каго на українській радіофонії п. Музикант та запроєнтував нам свій муготливий тенор Італійської школи. П-ні Гайляна — це сопрано.

Після виступу у Шикаго, обоє артисти вїздіть до Дїтроїту, де виступлять зі своїм концертом в у-країнському середовищі.

Треба сподіватися, що українське громадянство зі щирістю принесе нашого земляка та його дружину та своєю прихильністю на їхніх кон-цєтах виявить їм свою моральну і матеріальну піддержку. Це ти-м більше, що п. Карагіоз підкреслює свою українську національність, і хто знає, чи своїми виступами не здобуде великої слави та не при-чиниться до поширення українсь-кого імені в світі. До цього він має

ПРОТОКОЛ

з нарад Головного Екзекутивного Комітету У. Н. Союзу, які відбулися дня 14-го липня 1951 року, в головній канцелярії У. Н. Союзу, під ч. 81-83 Гренд Ст. Джєрд Сїті, Ч. Дж.

На зборах були присутні всі члени Екзекутиви, а саме: головний прєдсїдник Д. Галичін, заступник головного прєдсїдника О. Лїсогїр, заступниця глєдного прєдсїдника Г. Жєрєбєнєк, головний секретар Г. Герман і головний касєр Р. Слободєн.

Збори відкрив в год. 10:00 рано головний прєдсїдник та подав до відома ці справи, які були покладені від останніх зборів Екзекутивного Комітету, а опісля предложєні справи, що їх треба вїршити на цих зборах. Ці справи були такі:

Купно бондів. Закуплено отчі бонди:

Monongohela Power Co., 1st Mtg Bond, 3 3/4%, за	\$50,812.50
Tennessee Gas Transmission Co., 1st Mtgs Pipe Line Bond, 3 1/2%, за	48,500.00
Tennessee Gas Transmission Co., 1st Mtg Pipe Line Bond, 3 1/2%, за	24,312.50
Consolidated Edison Co., of New York, Inc., 1st & Refund- ing Mtg Bond, 3 1/4%, за	72,040.50
Consolidated Edison Co., of New York, Inc., 1st & Refund- ing Mtg Bond, 3 1/4%, за	25,343.75
Consolidated Natural Gas Company, 3 1/4%, за	25,375.00
Public Service Company of New Hampshire, 1st Mtg Bond — Series "F", 3 3/4%, за	71,918.60
California Oregon Power Co., 1st Mtg Bond, 3 3/4%, за	35,000.00
Iowa Public Service Co., 1st Mtg Bond, 3 3/4%, за	50,185.00
Minnesota Power & Light Co., 1st Mtg Bond, 3 3/4%, за	61,048.40

Відчїтани бонди: Одержано за відчїтани бонди:

Public Service Company of New Hampshire, 1st Mtg Bond — Series "E", 3%	\$ 1,005.70
Michigan Consolidated Gas Co. Sinking Fund Debentures, 3%	1,015.00

Моргєджі. Удїлено моргєдж на реальність Іванєк Бєгєрєц на суму \$3,500.00

Опісля над бондами. Ухвалоє прийняти і підписати кон-тракт з Комершіал Трот Ко., Джєрдєр Сїті, щодо опіки над бондами У. Н. Союзу.

Опісля обговорєно справу Дому Старцїє і справу редакції Коєрєїнєк Вїкл. На цьому вичєрпано програму нарад, а го-ловний прєдсїдник закрав збори в год. 2:30 пополудні.

Г. Герман, гол. секретар У. Н. Союзу.

УКРАЇНЕЦЬ ПЕРЕМІГ НА КОНКУРСІ СПІВАКІВ В ІТАЛІЇ

Співалимо в Шикаго та в інших міс-тах ЗДА

Цими днями приїхав до Шика-го п. Веселод Карагіоз, україн-ський студент з Бєсарабії та п-ні Гай-ляна Гайляна, разом з Бити Обос вони подружжя й артистич-ні. Приїхали як синталці через ЗУАДК з Європи до Америки.

В умовах скитальських злид-нів закінчили в Італії музичні студії, у відділі оперного сніпу. На конкурсі співаків з цілої Італії п. Карагіоз здобув першу нагороду, п-ні Гайляна — другу.

Суворі музичні критики в Італії висловилися у фаворній пресі з най-більшим прихильним про обох ар-тистів, а зокрема про п. Карагіоза, пеєрбачачи йому світку май-бутності.

Дня 11 серпня 1951 р. о год. 8 вечорі, п. Карагіоз і п-ні Гайляна виступили у Шикаго, в аудиторії школи Шопена (2440 В. Райс ст.) зі своїм концертом. У програмі ук-раїнські і лотиські народні пісні та арії з опер „Запорожець за Дуна-єм“, „Ріголетто“, „Аїда“, „Вознесє-ніє і інших. Частина доходу приза-чена на Народний Фонд УКРАМєри-ки.

П. Карагіоз виступав уже в Ши-каго на українській радіофонії п. Музикант та запроєнтував нам свій муготливий тенор Італійської школи. П-ні Гайляна — це сопрано.

Після виступу у Шикаго, обоє артисти вїздіть до Дїтроїту, де виступлять зі своїм концертом в у-країнському середовищі.

Треба сподіватися, що українське громадянство зі щирістю принесе нашого земляка та його дружину та своєю прихильністю на їхніх кон-цєтах виявить їм свою моральну і матеріальну піддержку. Це ти-м більше, що п. Карагіоз підкреслює свою українську національність, і хто знає, чи своїми виступами не здобуде великої слави та не при-чиниться до поширення українсь-кого імені в світі. До цього він має

НЕВІЛЬНИЦТВО В ОССР ЕДМОНТОН (ПВ).

Найновіші повідомлення Централі Католицьких Інформацій в Парїжі приносять дані про не-вільництво на терені ОССР. Можна з певністю ствердити, що в ОССР с тепер коло 125 конд. таборів. В деяких з них є від 900 тисяч до 1,100,000 о-сіб, невільників російського комунізму. Загально обчисля-ють, що під сучасну пору в конд. таборах знаходиться коло 12 мільйонів осіб, яких вива-рмо від родин і запроторєно та-жко працювати на Сталїна й його кліку.

ЖАКЛИВІ ЦЕФРИ ЕДМОНТОН (ПВ). — 3 найвїршїх повідомлєнь дові-дуємось, що друга світова вій-на коштувала такі жєртва в людах: 32 мільйони згинули на полях боїв, около 25 міль-йонів підчас летунських налетів, 26 мільйонів убито в конд. таборах, осталоє около 30 мільйонів калїк, 22 мільйон без даху над головою, 45 міль-йонів ДП, 30 мільйонів знище-них домів і один мільйон сїрїт. Вїйна ця коштувала 375 міль-ярдів долєрїв золотом.

всі дані з огляду на свій молодий вік, муготливий голос і знамениту співачку школу.

П. Гайляна виступав м. і. в ду-єті в партії Одарки з опери „Запо-рожець за Дунаєм“ з своїм чоло-віком.

М. Д.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ, І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТ. ПАРАФІЯ У ВУНСАКЕТ

— влаштовує —

ПІНІК

НА ВЛАСНІЙ ПЛОЩІ — SUMMER STREET

В НЕДІЛЮ, 12. СЕРПНЯ (AUGUST 12) 1951

Початок год. 2:30 Музика: Казановського.

Про числену участь просить — Комїтет.

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

КУЛЬТ.-ОСВ. РЕФ. ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОБ'ЄДНАННЯ 6. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

— влаштовує —

В СУВОТУ-НЕДІЛЮ-ПОНЕДІЛЮ (LABOR DAY) 1-2-3 ВЕРЕСНЯ

ПРОГУЛКУ ДО НІЯГАРИ

Вїздз прогульковий автобусу в суботу, 1-го верєсєня, в год. 8. рано. Поворот до Ньо Йорку в понєдєлок, 3-го верєсєня, в год. 8. вєчєр. Квитка в ціні 13 дол. (можємо від год. 7 — 9 вєчєрї в Лїт.-Мєст. Клобї, 149 — 2nd Ave або поштою (O. Lutywєnko, 417 E. 9th St., Apt. 8, New York 3, N. Y.) найпїзніше до 17. серпєня

ВИШКІЛЬНО-ІНСТРУКТОРСЬКИЙ ПЛАСТОВИЙ ТАБІР

для юнаків і ст. пластунів по 2-ій пл. пробї та пл. учаснїкїв, які беруть активну участь у вїковий праці, відбудєть-ся в дєнях 12—26. серпєня 1951 р., згїдно з оголошєнням попередєню комунїкатом.

Мїсце табору: St. Basil's Camp, Nargrowsburg, N. Y.

Прїїзд учаснїкїв: субота, 11. серпєня 1951.

Обов'язує повний таборий вїрєд (шатра). Оплата \$1.25 дєтєм. Кошта подорожї покривають учаснїкїв.

Табора Коїсія Пластової Сталїці Ньо Йорк.

RICHMOND HILL: 3-фам. мурованний дім — 11 кімнат, прихід \$152 місячно, 6 кімнат вільні. Парове опрівання оливно. Близько собово. Ціна \$15,900.

MIDDLE VILLAGE: 2-фам. дім, 5 кімнат нагорі з приходом \$38, 4 кімнати надоліни вільні. Ціна \$9,000.

ELMHURST: Гарний мурований однокімнатний дім, 6 великих кімнат, 13 років старий. Парове опрівання оливно, гаражі, 2 кімнати в беазменті. Ціна \$13,900.

ФАРМ: В околицях Hudson, N. Y. Різні фарми, великі і малі, 2 години їзди від Нью-Йорку. Ціни від \$5,000.

НЬО-ЙОРК: Добре вироблена краєвська робота в українській околиці, машини до шиття, прасування, в добрім порядку. 2 кімнати пароніж. Ціна \$3,500.

TRIDENT INSURANCE AGENCY БЮРО АСЕКУРАЦІЇ — посередничає в забезпеченні домів і автомобілів, вартісних речей і предметів, золота, діамантів, вартісних інструментів праці, як теж в усіх родах забезпечення на життя, від неугу та стихійних нещастя: вогню, повені і т. п.

WALTER SHIPKA АСЕКУРАЦІЇ Hickory 6-1186

ВЛАСНИКИ ФІРМИ — ДВА МОЛОДІ АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ: RAINBOW ASSOCIATES, Inc. 59-14 WOODHAVEN BLVD., ELMHURST 73, N. Y. (near Queens Blvd.) Бюро відкрите кожного дня від 10-ої рано до 8-мої ввечері.

JOHN SLATON РЕАЛЬНОСТІ HI. 6-0839

НЕСПОДІВАНКА ДЛЯ УКРАЇНКИ-РАДНОЇ

Сотня адвокатів та суддів складало по одному доларові на покриття сто-доларової оплати за рестрування Марусі Е. Бек, радної міста Дітройт як кандидатки до міської ради на другу каденцію.

Щоби дати доказ своїй високій пошани до першої радної міста Дітройт, українки Марусі Е. Бек, сто адвокатів та суддів рішили зробити їй несподіванку, нечувану та милу. Вони створили комітет, який назвав себе: Сотня Мужчин Адвокатів для Марусі Е. Бек. Завданням його було з'явитись гуртом в міському радуш, зложити кожний від себе по „голворому“ доларові на заплачення сто-доларової оплати за рестрування кандидатури радної Бек та влаштувати для неї приєтня.

Ось чому в четвер, 26. липня, о год. 1:30 пополудні, в залі міської ради, зібрався комітет в поному складі та приготувався до церемонії. І коли на залю ввійшла радна Бек в супроводі міського клерка Томаса Д. Лейбедера, під претектом, що мають відбутись спеціальні збори, зала загреміла від оплесків та окликів. Радній зароз же вручені дві чудові білі орхідеї.

З естради почувся голос голови комітету, професора прав на Веін університеті. Він привітав ширими словами радну та членів комітету і заявив, що радна Бек, завдяки своїй ширій праці, своїм здібностям, своїм глибоким людським почуванням, стала найпопулярнішою жінкою в цілому місті Дітройт. Секретар комітету, адв. Карл М. Вайдеман, заявив комітету, що сотні адвокатів шукали привілею стати членами цього комітету, але екзекютивна обмежила його до сто членів, щоби кожний член міг рівномірно причинитись до заплачення оплати, хоча було багато таких, що

РІЗНІ ОГолоШЕННЯ

ВСІ ЧАСТИ ДО НАПРАВИ ПЕЧЕР вуглевих, газових, нафтових, опрівачів парової гарячою водою, як також усі нові печі може дістати в STOVE REFRS CORP., 182-188 Mulberry St., Newark 1, N. J.

РОЗШУКИ

Пошукуємо стрісничого брата ГРИНЬКА ІПТОХМАЛЯ з села Пітрич, пов. Золочів, Галичина, який перебував в Німеччині в ам. зоні. Хто знає про нього, хай пише до: MICHAEL SZTOSCHMAL, 2478 Thurman St., Cleveland 13, O.

Книжки-Журнали-Картки

ЧАСОПИСІ І ЖУРНАЛИ в українській, німецькій і інших мовах, тутешній і з Європи, доставляе всеюди поштою: W. Magun, Bookstore, P. O. Box 361, Cooper St., New York, N. Y., (109 St. Marks Place). — Там же: книжки, ноты, образи.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF 223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C. Tel. GRamercy 7-7697

Остри і довгоочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірни. X-Ray. Роздутьтя жиді лікуємо без операцій. Переводимо аналізу крові для супруженств. Шодозволів. — Офісний годінок: Шододія від 10 рано до 6:45 ввечері. В суботу від 10 до 1 попол. Екзамінація \$3.00.

Д-р М. МАЙЗЕЛІ

лікує гострі й застарілі недуги мужин і жінок, шкірни, загальне ослаблення, нерви й міхурі, ревматизм, переводить аналізу крові а сечі. Провірка \$3.00. 107 E. 17th St., NEW YORK CITY коло 4-тої Елвоні Юнон Скер. Годінок: Шодінок 10—1, 4—7; в суботу 10—1; в неділі зачинено.

ПРИ ЗМІНІ МЕШКАННЯ В НЬО-ЙОРКУ АБО ПЕРЕСЕЛЕННІ ДО СТЕЙТІВ: NEW YORK — PENNSYLVANIA NEW JERSEY — CONNECTICUT КЛИЧТЕ УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗНЕ БЮРО В. В. ВОГАЧЕВСЬКОГО 333 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

Нові Книжки

„Сестричка Меласа“ М. Вовчка Вибірливо-лексусовим виданням появилася четвертий випуск Бібліотеки Юного Читача „Сашан Зілля“ В-ва „Нашим Дітям — ОПДЛ, Торонто 1951.“ Це Марка Вовчка „Сестричка Меласа“ (Ведмідь) у мистецькому оформленні (вінста, ілюстрації, заставки, ініціали) мистця — графіка Якова Гніздовського. Написана прекрасною мовою на тлі українського побуту оповидання про дитячу пригуду з ведмедем у пасіці, з принадкою постаттю сповненою пошати й безмежної любови до братчика малої дівчинки — козачки Меласи, заслухують із цікавістю не тільки діти кожного віку, але воно стане й улюбленою лектурою старших читачів їх хатньої бібліотеки.

Зокрема для дитвори в літніх таборах воно підходить на лектуру так сфери зовнішнього обстановкою (самостійні хутір, життя на лоні природи, нічна пригуда дітей) як і виховним моментам. Меласа — знаменитий приклад пластовим новачкам.

Це оповидання вартісне для дітей ще й тим, що воно захопить малих читачів познайомитися й з іншими дитячими творами („Маруся“, „Деять братів і десята сестричка“) — основоположника української дитячої літератури в сучасному розумінні, а далі й з усією творчістю письменниць, що з уваги на легку розповідь, ясний стиль і прекрасну мову, є зрозумілими навіть для малих дітей.

Із життям і творчістю М. Вовчка познайомлює дитвору в післяслозі до томичу Е. Данилюка. Треба зазначити, що „Сестричка Меласа“ появилася в перекладі хорватською і німецькою мовами в 1942 з ілюстраціями Я. Гніздовського (подібно „Маруся“ видана німецькою, французькою і російською мовами). Тепер це оповидання готується і англійською мовою. Висока літературно-мистецька й виховна вартість дитячих оповидань М. Вовчка промостила ім шлях у дитячу літературу інших народів.

Нехай цей успіх української письменниць дасть нашому громадянству пригоду більше уваги присвячувати справам української дитячої літератури та підмагати ініціативу, аусилля й працю її працівників.

Во ось, не заважаючи на повну майже байдужість і відсутність зрозуміння ваги рідної книжки для молодого покоління серед нашої громадськості, Об'єднання Працівників Дитячої Літератури (ОПДЛ) проявляє енергійну діяльність у виданнічій діячці, щоб рідною книжкою зберегти наше молоде покоління для нації.

Поруч виданих уже випусків „Сашан-Зілля“ в Торонто готує нові томичи — „Вайки“ Глібова, „Пан Тарган“ К. Чуковського, „Дитячий Деклялятор“ Л. Полтави, а закладами Централь ОПДЛ в Нью-Йорку появляється „Переполох“ Р. Завадовича.

З уваги на високі кошти видання „Сестричка Меласа“ в продажу коштує \$0.40, у твердій обкладці \$0.85, у вибагливому переплеті \$1. Передплатники „Сашан-Зілля“ одержують випуск у звичайному переплеті за \$0.25.

Важки, які бажають дати своїй дитині вартісну книжку на допомогу розвитку дитячої літератури, повинні передплатити „Сашан-Зілля“ (\$3 річно). Адреса: „Yevshan - Zilla“, 217 Dalhousie St., Toronto, Ont., Canada. Представник на ЗДА: W. Barahura, 730 E. 9 St. Ap. 21, New York, N. Y.

Пам'ятаймо — рідна дитяча книжка, це найвартісний зброя в боротьбі за душу молодого покоління! В. Барагура

2 нових німецьких консулати в ЗДА — в Сейнт Луїс та в Нью Орлеані — відкриває уряд Західної Німеччини.

Італійський генерал Сергіо Лалатта призначений на заступника команд повітряних сил Північно-Атлантичного Пакту в південному секторі.

Великий успіх у совєстській зоні американських радіо-передач із Західного Берліну констатують поінформовані джерела.

ІДЕН ЗА ПОВНУ ДРУЖБУ АМЕРИКИ І БРИТАНІЇ ДЛЯ МИРУ

Денвер, Колорадо, 6. серпня. — Антоні Іден, кол. британський міністер закордонних справ, з Консервативної партії, підкреслює потребу зберегти повну дружбу Америки й Великобританії, — як засобу втримання світового миру. Він також застеріг, що приязні слова і заперення Росії треба наперед перевірити. При перевірці стосунків з Росією доконечна співпраця всіх вільних країн. „Трагедія полягає в тому, що Совєти так повотно перекрутили Чартер Об'єднаних Націй, що його не вдасться вжити на забезпечення миру“ — заявив Іден. — „Час від часу, — казав далі Іден, — Совєти можуть уживати дружних слів і заяв. Очевидно, ми не повинні робити їм за це закиди, одначе їх треба перевірити. Та під жадними умовами ми не

сміємо відвертати уваги від наших цілей, до яких належить втримання миру при допомозі сили... Досі ми переконалися, що ми йдемо правильним шляхом, а тимчасом Совєти допускаються нових агресій. Такі способи, як підтримка бунтів „добровольцями“, просякування граничних смуг між Заходом і Сходом, потайне поставлення зброї для напасників — усі такі вчинки скеровані на підкопання наших цілей“.

Іден твердив, що Москва зміцнила комуністичну контролю в Східній Європі далеко до складення Північно-Атлантичного Пакту“.

ЗМІНУ АДРЕСИ ПОДАЄ АДВОКАТ WILLIAM KUZMA 23 Normal Road, Newark 6, N. J. Телефон: ESsex 2-6636.

НАЙЛУЧШУ Українську або американську машинку до писання Найшкорше, і найдешевше зараз можете набути в СУРМІ. Пишіть по інформації. SURMA 11 East, 7th St. New York 3, N. Y.

ТАК, КОЖНОЇ СЕРЕДИ, О ГОД. 8.45 ГОДИНІ ВЕЧОРА ЧЕРЕЗ СТАНЦІЮ НАШІ МІСТЦІ ВИСТУПАЮТЬ ПО РАДІО.

Треба сподіватися, що цієї осені Нью-Йорк матиме змогу щезав насолодитись музикою і чудесним виконанням нашого музики. Правда, перший його концерт в Нью-Йорку, в Тавні Голлі притягнув, на жаль чи на частя? — більше американської публіки, ніж української, але будемо сподіватися, що між мистцем і публікою буде нав'язуватися дедалі тісніший і міцніший зв'язок.

ВАСИЛЬ ЛЮБАК (LUBOCK) 6. власник рестораниці 549 Pearl Street. Полішив у великим смутку дружинку Ануу. Похорон відбудеться в суботу, 11. серпня 1951 р., в 9. год. рано, з похоронного заведення п. П. Яреми, 129 E. 7th St., New York, N. Y., до церкви св. Юра при 7. вул., а відтам на вічний відпочинок до кладовища Calvary Cemetery. Родину і всіх знайомих та приятелів до численної участі запрошує — Дружина.

ПЛАСТИНКИ — РЕКОРДИ НАЙВІЛЬШИЙ СКЛАД HANUSEY MUSIC COMPANY Market 7-3093. 724 Poplar St., Philadelphia 23, Pa. Пишіть про безплатний каталог.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА Для 5. серпня 1951 р. помер трагічною смертю член Молод. Департаменту Тов. Дістер, від. 361 У. Н. Союзу, воак американської армії ПЕТРО ШЛЬОС.

Покійний родився 1928 року в Нью-Йорку, а докінчав його до військової служби 1950 року. Приїхавши на кілька годин до родичів, перед його вислівою із Злучених Держав, вертаючись автоом, був убитий в нещаснім випадку. Похорон горем прийнят родичів Василя і Олену Шльос, братів Рейман і Томас, та наречену.

Похорон відбудеться в п'ятницю, 10. серпня, в год. 10. рано, з пох. заведення П. Яреми до церкви св. Юрія. — В. Н. П. Проситесь членів віддати останню прислугу молодому воякові. Уряд Тов. Дістер.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Тов. Даракшица, від. 276, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 11. серпня, в год. 8-11 ввечері, при своїй вулиці в церковній залі. Проситесь усіх членів прийти і вирішити свої долги. — Малець.

НЬО-ЙОРК, Н. Н. — Повідомляємо членів Вр. св. Володимира, від. 130, що місячні збори відбудуться в суботу, 11. серпня, в год. 7:30 ввечері, при своїй вулиці в церковній залі. Проситесь усіх членів прийти і вирішити свої долги. — Малець.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє всіх членів, що збори відбудуться в суботу, 11. серпня, в У. Н. Домі, 517 Галет вул., точно в год. 7:30 ввечері. Звизається все членство прийти на час. Погодимо наш ввід в теперішній кампанії, а це стається, як кожний член приведе на збори одного кандидата в членів Союзу. — П. Піддуський, предс.; Н. Варія, кас.; М. Галькевич, секр. Радинський.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРС САМОХОДОВИХ МЕХАНІК І КУРС ІЗДІ. GR. 7-8951

КУРС МЕХАНІК КУРС ІЗДІ АВТАМІ Постарайтесь для Вас про егізацію Лайсенсу. Наші учні дістають дипломи. Помогаете в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРС ІДЕННІ, ВЕЧЕРНІ І ІНДИВІДУАЛЬНІ Інструктори фахці. Зах. в 1916. L. TYCHNEWICZ, директор Metropolitan Auto School 155 — 2nd Ave., білязко 10th St. NEW YORK CITY

Дня 7. серпня 1951 р. помер у 69. році життя в Lake Hiawatha, N. J. ВАСИЛЬ ЛЮБАК (LUBOCK) 6. власник рестораниці 549 Pearl Street. Полішив у великим смутку дружинку Ануу. Похорон відбудеться в суботу, 11. серпня 1951 р., в 9. год. рано, з похоронного заведення п. П. Яреми, 129 E. 7th St., New York, N. Y., до церкви св. Юра при 7. вул., а відтам на вічний відпочинок до кладовища Calvary Cemetery. Родину і всіх знайомих та приятелів до численної участі запрошує — Дружина.

Литwyn & Litwyn UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED Обслуґа Ціра і Чесна Our Services Are Available Anywhere in New Jersey 801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, NEW JERSEY ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬНО УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБЕННІ варадує погребення по \$150 ціні тих висхідні обслуґа ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

ІВАН БУНЬНО УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБЕННІ варадує погребення по \$150 ціні тих висхідні обслуґа ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN WUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 6th St., NEW YORK CITY Dignified funerals as low as \$150 Telephone: GRamercy 7-7661

ШИФКАРТИ ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ ГРОШІ посляємо до всіх країв і виплачуємо на останній почі. АФІДЕВІТИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження кривих і знайомих до Америки зі скитальцями та інших країв. ПРОДАЄМО дома та всякого роду бизнес. У всіх справах звертайтеся до звісного НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО. S. KOWBASNIUK 277 EAST 10th St., (Near Ave. A.) NEW YORK 3, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБЕННІ Запечатьте похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ Контрольована температура. Модерна калідца до ужитку даром. PETER JAREMA 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 2650. Непевні сліди

„Скажу вам пізніше, Павле“ прошептав Тарзан, і звернувся до Ворників: „Пробачте, що мене так довго не було“.

„А тепер про вашого сина, пане докторе Ворник“ — сказав Тарзан. „Чи ви знаєте в якій частині Африки він перебував, перед тим як щез?“

„Останній лист, що ми мали від нього“, втрутилась Гелен — „був наданий тут, в Дюалі. Він був пішов у напрямі вище злиття рік Убанґі й Конґо“.

„Як пам'ятку він забрав мапу околиці, в яку думав іти“ — додала вона. „Що то за мапа?“ — запитався Тарзан.